

TABLAMAGYARAZAT

I. tábla:

1. Szemecskés (a lehüléskor részben rezorbeálódott) korund a monoki liparittal készült, SK 16 = 1460°-on égetett samotban. A környezet finom szálas-szemcsés mullitszövetekből áll. Nagyítás 140 ×.
2. Erőteljes mullitosodás kialakulása ferrooxid hatására. Az oxidáció eredményeként a kristálytűk környezetében apró magnetit-oktaérek jelentek meg. Nagyítás 80 ×.
3. Oxigéngáz buborékoktól származó kisebb, üregek a gyengén fejlett mullitszövetében. Monoki liparittal készült, SK 8 = 1250°-on égetett samot-áru. Nagyítás 80 ×.
4. Ugyanazon (monoki) kőzetanyagból, azonos keveréssel, de SK 10 = 1300°-on égetett samotban lényegesen fejlettebb mullitszövet és nagyobb gázüreg alakult ki. Nagyítás 80 ×.
5. Ipari (palack-) üveg Al-szilikátos „kövecskéje“. A belső, agyagos magból sugárgosan nyúlnak ki a mullitkristályok, melyek a külső övet alkotó, amorf frázisoldékba ágyazódnak. Az elmaradhatatlan gázbuborékok nemcsak a kristályok közt, hanem már a magrészbelsejében is megjelentek. Nagyítás 40 ×.
6. A palacküvegben keletkezett mullitkristályok öve az alkálidús környezetben instabilissá válik s így fokozatos oldódás indul meg. Nagyítás 300 ×.

II. tábla:

1. Hialopilités szövetű piroxénandezit. N +, 35 ×. A terület legtelterjedtebb kőzete.
2. Hidrotermálisan elváltozott piroxénandezit elopacitosodott amfiblokkal. N II, 35 ×.

III. tábla:

1. Alkálitrachit elszericitesedett szanidin kristályokkal. N II, 35 ×.
2. Szferolitós szövetű alkálitrachit. N II, 60 ×.

IV. tábla:

1. Idiomorf kvarckristályok a kovásodott galamszürke mészkőben. 80 ×.
2. Tektonikai igénybevételtől eredő hullámos transláció a galenitércben. Olajimmerzió. 20 ×.
3. Tektonikai igénybevételtől eredő hullámos transláció a galenitércben. Olajimmerzió. 60 ×.
4. Termésrész orientált összenövése a kvarc ($10\bar{1}1$) lapjával. 80 ×.

V. tábla:

1. A galenit rovására keletkezett fakóérc covellin-kalkozinné alakult át. a) galenit, b) fakóérc, c) covellin-kalkoin (a feketé mez) 40 ×.
2. Az anglezit fokozatosan „felemészti“ a galenitot. a) galenit, b) anglezit, c) covellin 40 ×.

VI. tábla:

1. Jellegzetes cementatív képlet; a) termésrész a futtatási felülettel, b) cuprit, c) covellin, d) malachit, e) kvarc. 120 ×.
2. a) Ikerlemezes termésrész, b) idiomorf cuprit, c) malachit. Olajimmerzió. 45 ×.

VII. tábla:

1. <i>Dibunophyllum</i> sp. aff. <i>vaughani</i>	kehely-keresztcsiszolat.
2. " " "	kehely-hosszcsiszolat.
3. " " "	előbbi objektum alsó keresztcsiszolata.
4. " " "	hosszcsiszolat.
5. " " "	bázis-körüli keresztcsiszolat.
6. <i>Hapsiphyllum battyanense</i> n. sp.	ferde keresztcsiszolata a tabulákkal.
7., 8. " " "	keresztcsiszolatok különböző szintekből.
9. " " "	bázis-körüli keresztcsiszolat.

VIII. tábla:

10. <i>Dibunophyllum</i> sp. aff. <i>vaughani</i>	ferde keresztcsiszolai a polip orális lójékáról.
11. " " "	rekonstruált hosszcsiszolati kép.
12. <i>Hapsiphyllum battyanense</i> n. sp.	keresztcsiszolati fiatal egyénből; jobboldalt a fossula.
13. " " "	felületközeli hosszcsiszolat.

IX. tábla:

14. <i>Dibunophyllum kissi</i> n. sp.	kehely-keresztcsiszolat.
15., 16. " " "	a hólyagos zóna hosszcsiszolati képe kinagyítva és jobbszélen a bimbó fekvése.
17. " " "	felületközeli hosszcsiszolat a középső és közbülső zónából.
18. " " "	egyik bimbó kinagyítva.
19. <i>Campophyllum</i> sp.	a felső vízszintes vonal fölött az orális keresztmetszet, középen a hosszmetset és az alsó vonal alatt a báziskörnyéki keresztmetszet.

X. tábla:

20—23 *Zaphrentoides sophiae* keresztcsiszolati képek. *a*, *b* és *c* = *Heritsch* után.

XI. tábla:

24. <i>Syringopora</i> csőátmetszet, mellette	egy <i>Endothyra</i> sp.
25. <i>Dibunophyllum</i> sp. aff. <i>vaughani</i>	
26, 27. <i>Hapsiphyllum battyanense</i>	keresztcsiszolati képei, az egyik mellett egy <i>Crinoida</i> kar-részlet.
28. <i>Dibunophyllum kissi</i>	keresztcsiszolati képe.
29. " " "	felületközeli hosszcsiszolati kép.

XII. tábla:

30. <i>Dibunophyllum</i> sp. aff. <i>vaughani</i>	báziskörüli keresztcsiszolati képe.
31. <i>Dibunophyllum kissi</i>	hosszcsiszolati képe.
32, 33. <i>Hapsiphyllum battyanense</i>	keresztcsiszolati képéből részlet, mely feltárja a fossula (f) környékét a rövid fősövényvel.
34, 35 és 36. <i>Dibunophyllum kissi</i>	központi oszlopocskájának hosszcsiszolati képéből erősen kinagyított részlet.

A rajzokat szerző, a fényképeket *Dömök* Teréz és *Kiss* János készítette.

XIII. tábla:

1. *Arca turoniensis* *Duj.* és *Arcopagia crassa reducta* *Dollf. Dautz.*
2. *Pecten (Chlamis) scabriusculus* *Math.*
- 3—5. *Pecten (Chlamis) scabrellus* *Lam.*
6. *Pteria studeri* *Mayer.*
7. *Pitaria (Cordiopsis) islandicoides grundensis* *Kautsky.*

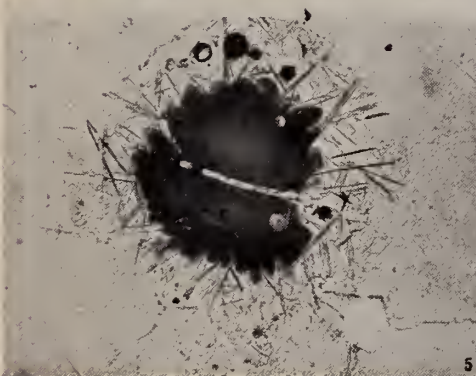
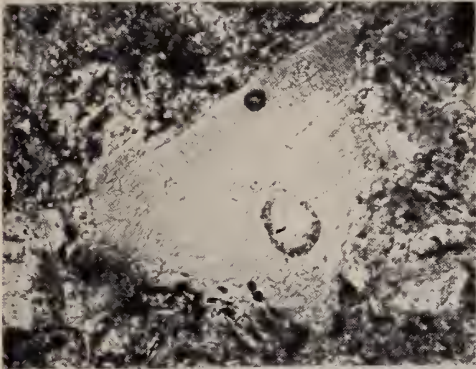
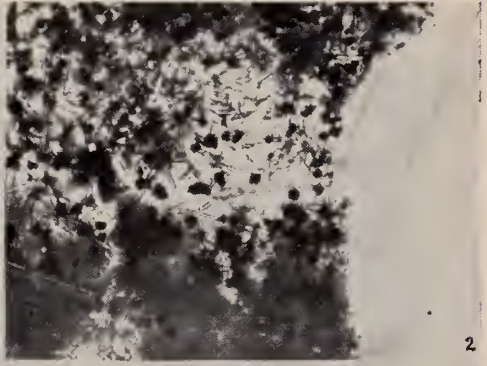
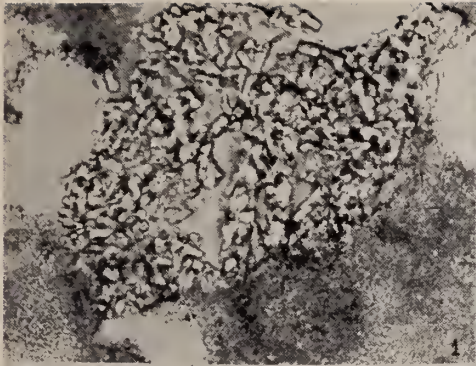
- 8, 12. *Cardita taurinensis* Sacco.
9, 10. *Maetra nógrádiensis* n. sp.
11. *Paphia benoisti* Coss m. - Peyr.
13. *Pitaria (Macrocallista) taurogranosa* Sacco.

XIV. tábla:

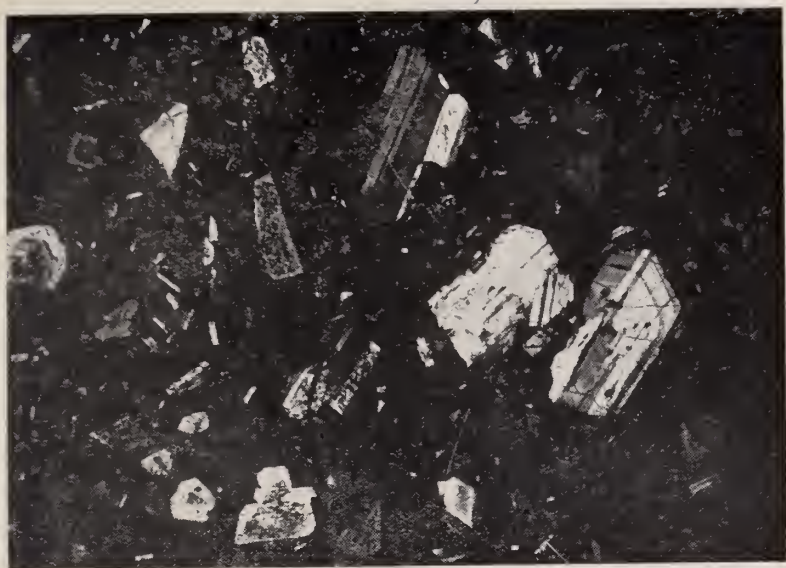
- a) *Cryptogrammites hungarica*.
b) *Pterospermites* sp.
c) *Mimosocarpum*.
d) *Vitis hungarica*. 11 : 1.

Felelős kiadó: Nehézipari Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat Vezérigazgatója.
Felelős szerkesztő: Meisel János.

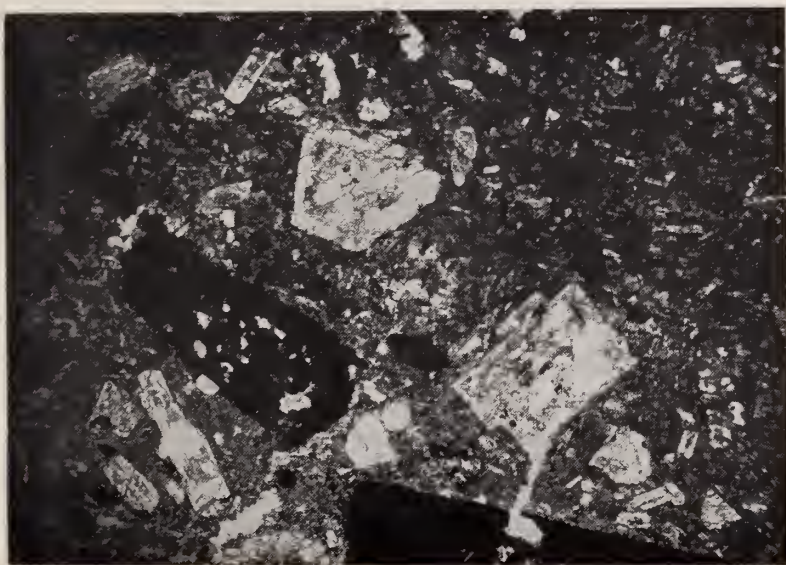
— Ez a könyv: MNOSZ 5601-50Á és 5602-50Á szabványok szerint készült —
Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-u. 10. — Felelős vezető: Radnóti Károly.

Sztrókay: Mullitszerkezet értelmezése.

1

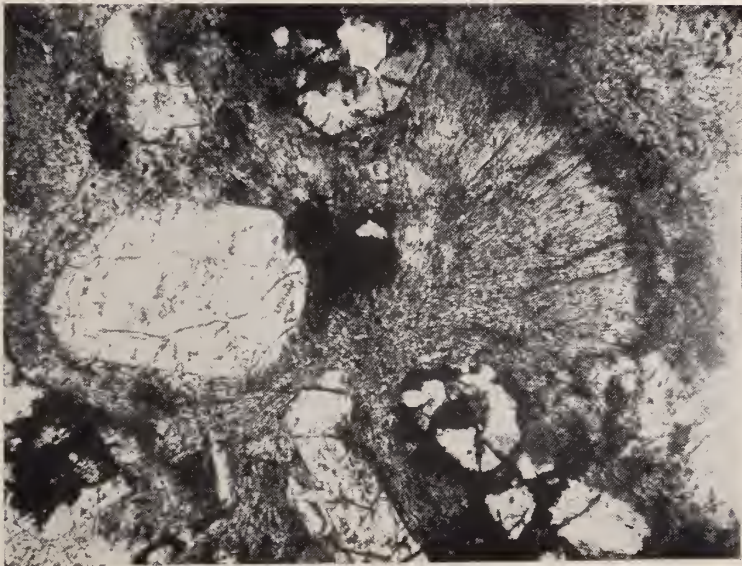

2

Székyné: Telkibánya környékének petrogenetikája.

1

2

Székyné: Telkibánya környékének petrogenetikája

1

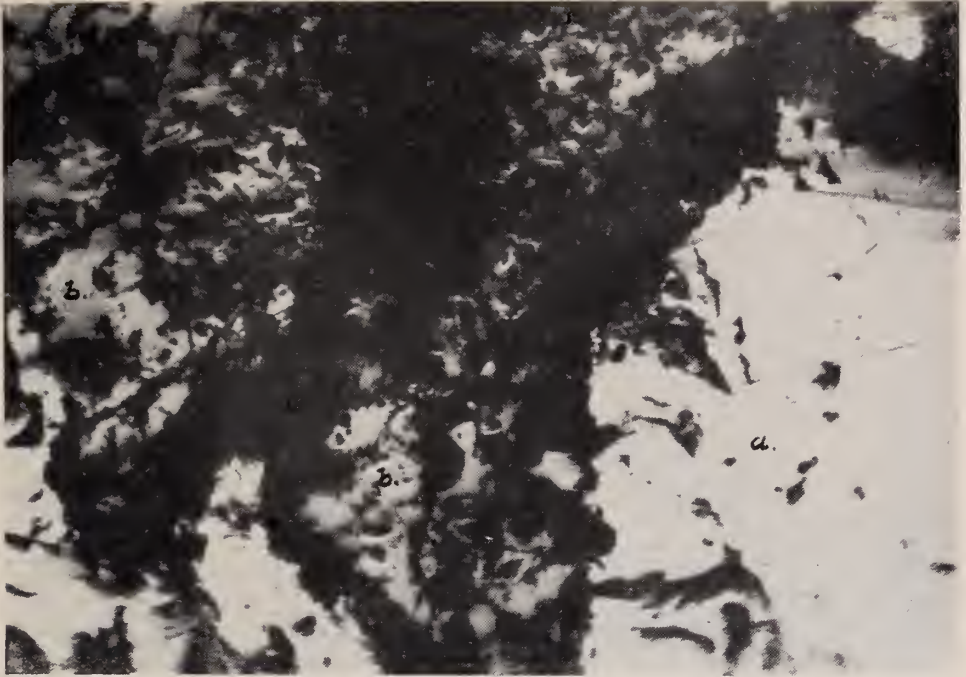
2

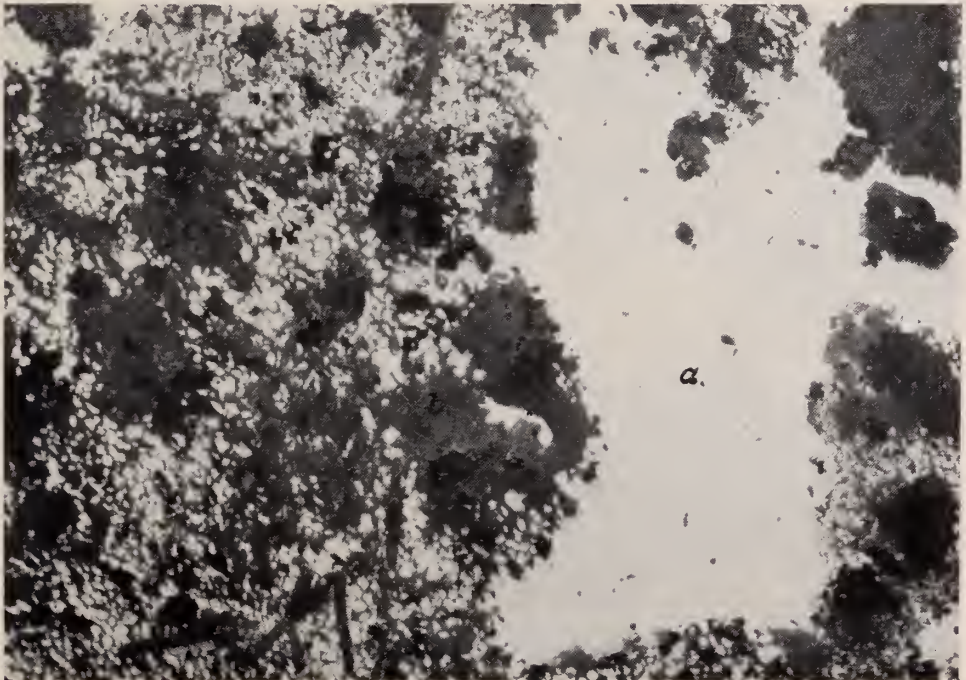
3

4

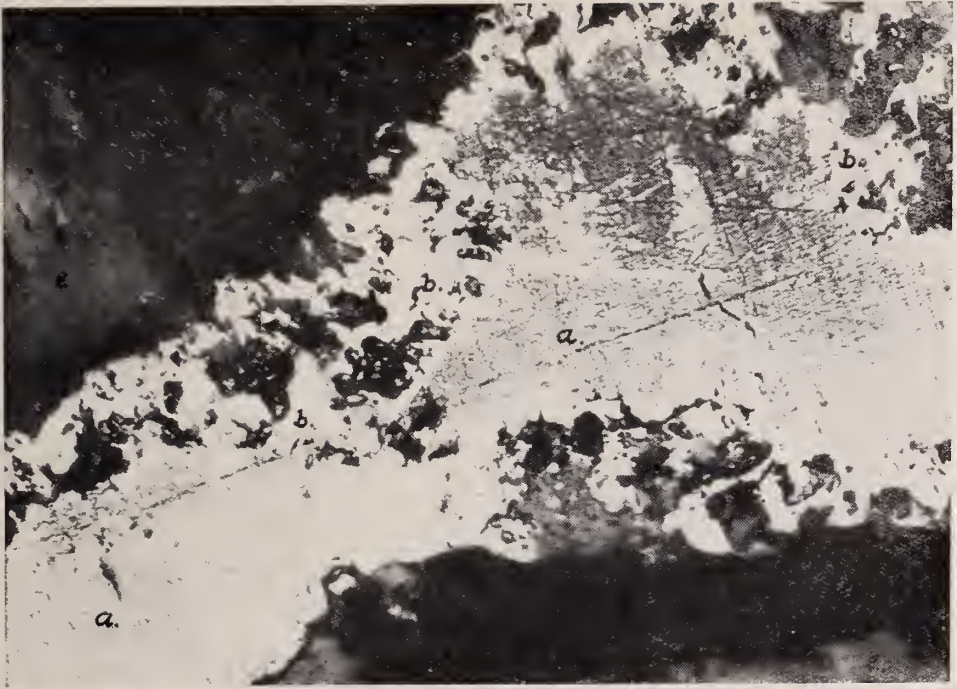

1

2

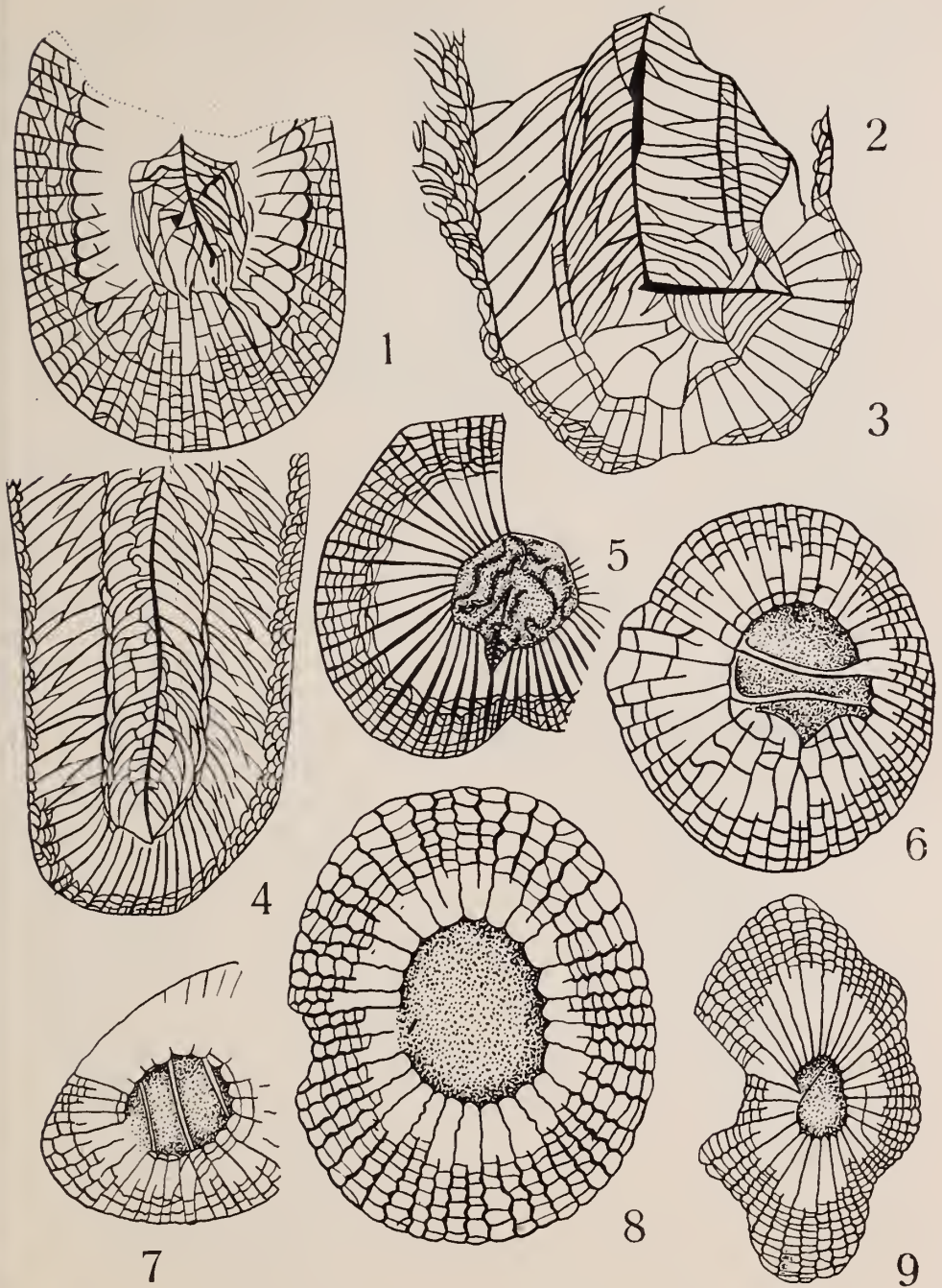
Kiss: Szahadbottyáni Szárhegy földtani és ércgenetikai viszonyai.

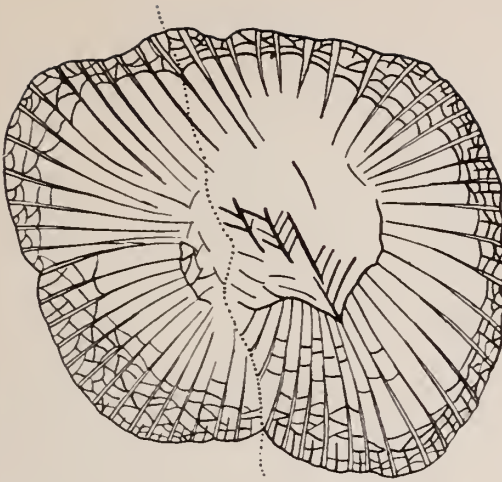
1

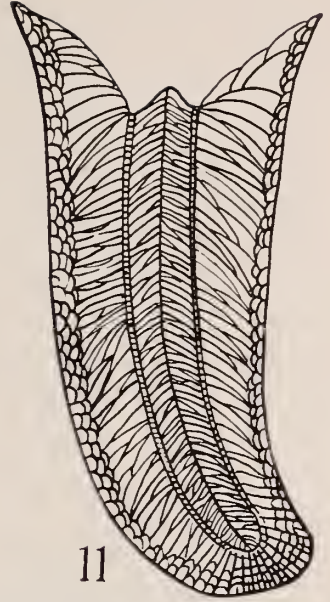
2

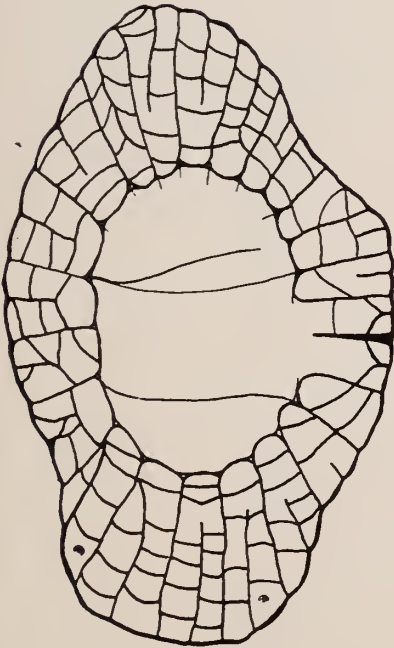
Kolosváry: Szabadbattyáni alsó-karbon korallok.

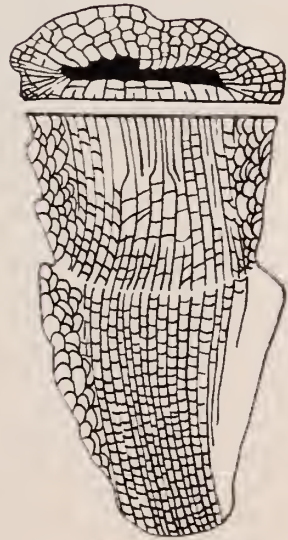
10

11

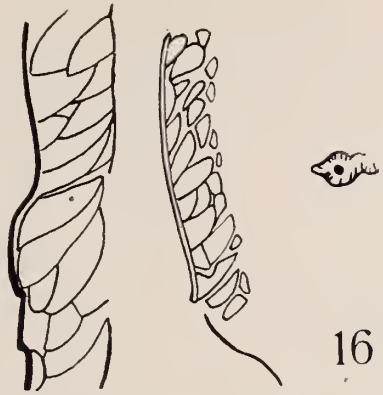
12

13

14

15

16

17

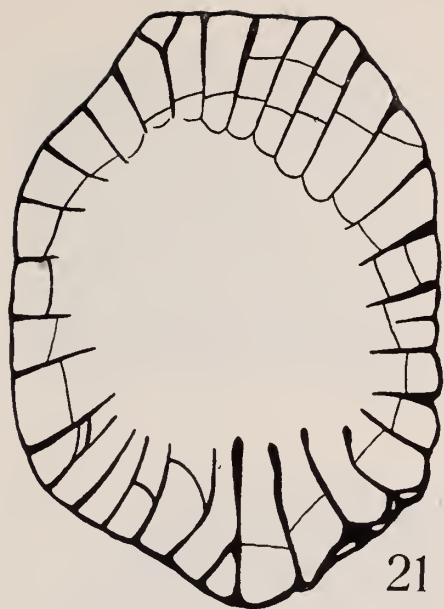
18

19

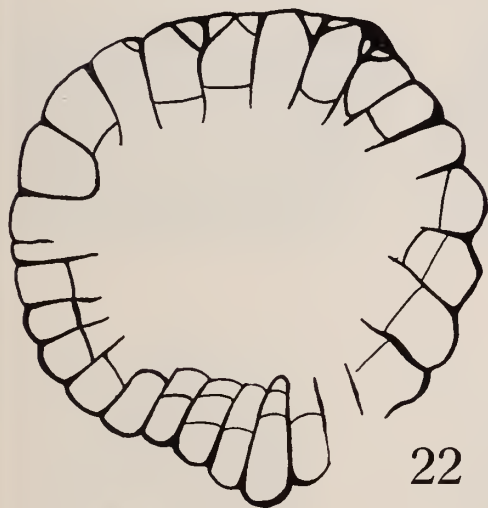

20

21

22

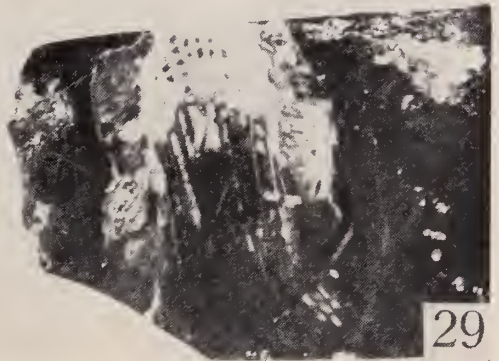
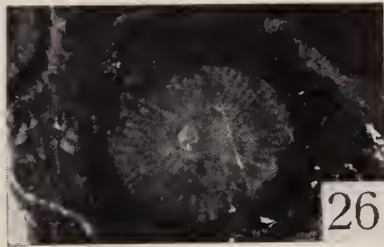
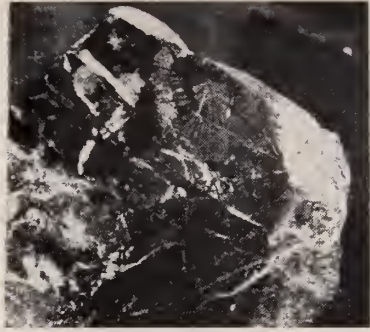
23

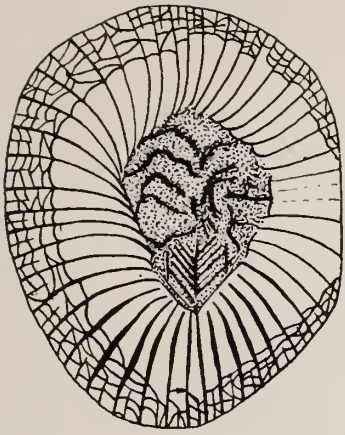
a

b

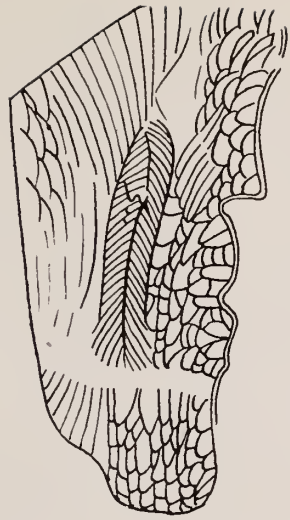
c

Kolosváry: Szabadbattyáni alsó-karbon korallók.

30

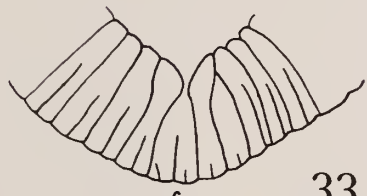

31

f

32

f

33

34

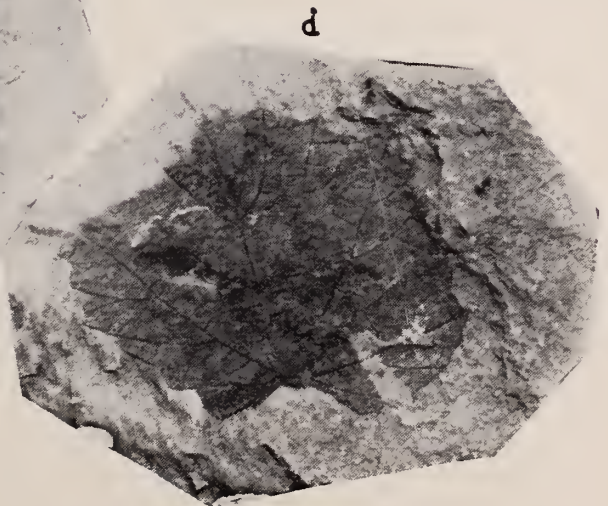
35

36

Meznerics: A salgótarjánvidéki slir és pectenés homokkő faunaja.

Andreánszky: Adatok a hazai harmadkori flóra ismeretéhez.